

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Sacramentis in Genere, & duobus primis in specie

Bosco, Jean a

Lovanii, 1665

Concl. VI. Si nullus, vel plures quàm duo designentur Patrini, & admittantur, quotquot simul tetigerint, contrahunt cognationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73340)

Adverte olim statutum fuisse, ut in Baptismo unus tantum esset Patrinus. Ita Leo Papa, & refertur de Consec. dist. 4. c. 101. Non plures ad suscipiendum de Baptismo infantem accedant, quam unus, sive vir, sive mulier. Si tamen plures accessissent, omnes fiebant veri Patrini, ut docet Bonif. VIII. in cap. *Quamvis* 3. de Cognationem spirituali in 6. *Quamvis non plures quam unus vir, vel una mulier accedere debeant ad suscipiendum de Baptismo infantem, iuxta sacrorum Canonum insinuat: si tamen plures accesserint, spiritualis cognatio inde contrahitur.*

Leo Papa.

Bonif. VIII.

Quid ergo Tridentinum? Partim relaxat materiam horum jurium, partim restringit. Laxat permittendo duos susceptores: stringit quoad cognationem spirituales dicens: *Quod si alij, ultra designatos, baptizatum tetigerint cognationem spirituales nullo pacto contrahant, constitutionibus in contrarium facientibus, non obstantibus.* De modo autem obligandi, nihil.

58. Secundum alios peccat mortaliter.

Imò, inquis, multum, ut patet ex illis verbis superius allegatis: *Si Parochi culpâ vel negligentia secus factum fuerit, arbitrio Ordinarij puniatur.* Ex quibus aliqui colligunt peccatum mortale: non enim solet Ecclesia quempiam expressis verbis subijcere poenis Ordinarij propter culpam tantum venialem, ut in simili dictum est supra de illo, qui baptizaret sine necessitate extra Ecclesiam.

Dicastilloni placet sententia Sanchez.

Dicastilloni Traç. 10. de Matr. disp. 7. n. 276. sententia Sanchij videtur non improbabilis, maxime, inquit, cum videam multis in locis, & testatur ibi Sanchez, consuetudinem plures adhibendi, maxime quando Baptizandi sunt Principes, ut plurimis personis deferant honorem Patrinorum.

Fundat se in consuetudine;

59.

Sed quid tùm? Nonne consuetudo æqualiter præscribit contra legem graviter, & venialiter tantum obligantem? Nemo ambigit. Prætera, unde constat omnes illos adhiberi tamquam veros Patrinos, & non magis tamquam assistentes ad majorem solemnitatem? Non credo vel Sanchium vel Dicastillonem vidisse omnium nomina descripta in libro. Denique sicuti Filij Regum & Principum speciali privilegio queunt baptizari extra Ecclesiam, ut dictum est conclus. 1. quidni similiter dispensante Pontifice (qui scit talem consuetudinem, & non contradicit) plures Baptismo eorum adhibeantur Patrini?

De qua tamen non satis constat.

Ut ut sit de peccato Parochi, manet resolvenda principalis controversia: an si nulli designentur, vel plures designentur quam duo, & omnes à Parocho sive licite,

sive illicitè admittantur, an omnes, inquam contrahant cognationem spirituales? Ad quam (sine præjudicio tamen contrarie opinionis, quam existimo probabilem) Respondeo:

CONCLUSIO VI.

Si nullus, vel plures quam duo designentur Patrini, & admittantur, quotquot simul tetigerint, contrahunt cognationem.

Constat apud omnes, si designati fuerint Susceptores, quicumque alij tetigerint nullo pacto contrahere cognationem spirituales. Verba Tridentini sunt nimis clara. *Quod si alij, inquit, ultra designatos, baptizatum tetigerint, cognationem spirituales nullo pacto contrahant.* Ac si nullus designetur in quo graviter peccat Parochus, ait Basilus Pontius, vel si plures quam duos designaverit, in quo non leviter peccaret, ait idem Auctor, in illis, inquam, casibus docet Pontius lib. 7. de Matr. c. 39. n. 11. & 12. nostram conclusionem tamquam probabiliorē.

Inducitur in hanc sententiam, quia hic casus omissi sunt à Concilio, nihilque in eis disposuit Tridentinum: unde videtur standum decisioni Juris antiqui, cum in eo non corrigatur novo jure; neque enim à jure antiquo recedendum nisi in novo corrigatur, argumento L. *Præcipimus* 32. Cod. de Appellationibus §. *Fin.* *Quidquid autem hæc lege specialiter non videtur expressum, id veterum legum constitutionumque, regulis omnes relicta intelligant.* Liqueat autem jure antiquo cap. *Fin.* de Cog. Spir. in 6. conclus. præced. citato, omnes qui tetigerint cognationem contrahere. Adde jus correctorium esse odiosum, adeoque restringendum.

Neque deest huic sententiæ rationis fundamentum: quia aliòquin nullus in illis casibus esset verus Susceptor, cum non sit major ratio de uno, quam de alio; quod videtur esse contra mentem Ecclesiæ, que tantopere sollicita est pro hac solemnitate.

Et ideo sic declararunt Cardinales apud Farinacium, & Rebellum n. 95. *Congregatio censuit, si plures suscipiant, omnes contrahere cognationem, si non constat quis primò tetigerit, si plures sunt electi, vel nullus; si unus est electus, ille tantum contrahit.*

Dicitur: *Si non constet quis primò tetigerit, quia*

Nisi constet quis primò tetigerit,

quia uno tangente, vel ad summum uno & unâ, jam ceremonia est exhibitâ juxta formam Tridentini; imò & juris antiqui; adeoque reliqui non sunt ampliùs capaces illius ministerij. Ex quo patet quare in conclusione posuerim: *Quotquot simul tetigerint.*

Cæterùm si fortè per hæc non esset alicui plenè satisfactum, dividamus conclusionem in suas partes, & quid singulis obijci possit diligenter consideremus.

62. Sanchez putat neminem contrahere, si nemo designetur

Prima pars sit ista: *Si nullus Patrinus designetur, quotquot tetigerint simul contrahunt cognationem.* Huic contradicit Sanchez cum alijs, quos citat lib. 7. de Matr. disp. 57. n. 12. Quamvis, inquit, existimem prædictam sententiam esse valde probabilem: at probabiliùs credo neminem tunc contrahere hanc cognationem.

Fundatur Primò; quia Tridentinum, ne multiplicaretur cognationis hujus impedimentum, & ut certi essent illud contrahentes, tamquam conditionem ut veri essent Patrini suscipientes baptizatum, petit eos designari ab ijs, quibus incumbit. Ergo deficiente designationis conditione, non sunt veri Patrini, ac proinde nec hujus cognationis participes. Confirmat: quia aliàs non vitaretur cognationis multiplicatio, & susceptorum incertitudo, quæ Tridentinum vitare voluit; atque adeò illius decreti mens frustraretur. Hactenus Ille.

Quia designatio est conditio sine qua non.

63. Hoc fundamentum fati debile attento illo principio Juris Canonici, & ponitur c. Ad Apostolicam. de Reg. Multa fieri prohibentur, quæ si facta fuerint obtinent roboris firmitatem.

Fundamentum fati debile attento illo principio Juris Canonici, & ponitur c. *Ad Apostolicam.* de Reg. *Multa fieri prohibentur, quæ si facta fuerint obtinent roboris firmitatem.* Respondeo ergo tam multiplicationem cognationis, quam incertitudinem susceptorum fati vitari per simplex præceptum, quo præcipitur parentibus designatio, & per simplicem prohibitionem, quâ prohibetur Parochis, ne admittant aliquem non designatum.

Sanè eodem modo & eadem formâ verborum præcipitur Parochis descriptio nominum Patrinorum in libro, utique ad majorem eorum certitudinem. Quis tamen ideo dixerit, nullum esse Patrinum, si ex negligentia, vel malitia Parochi nullius nomen in libro describitur; vel unum tantum esse, etsi duo fuerint designati & admissi, si unus dumtaxat nomen describitur? Non credo Sanchezium, si viveret, id facile admissurum.

64. Trident.

Sed contra argumentatur Secundò; Trident. eo cap. 2. in fine, sic concludit: *Omnibus inter alias personas huius spiritualis cognationis impedimentis omnino sublatis.* Cùm ergo personæ ibi contentæ hujus cognationis participes nominentur Patrini designati

ad id munus obeundum: omnes personæ, quæ designatæ non sunt, minimè erunt capaces illius.

Et confirmatur, quia mens Trident. fuit, ut ex præmio ejus cap. 2. constat, omnino coarctare jus antiquum de hac cognatione contrahenda loquens, ut tantùm extendatur ad personas in eo decreto contentas: & ita concludit omnino auferri inter alias, præter ibi enumeratas. At Patrini ibi non absoluted enumerantur, sed cum ea qualitate, ut designati sint.

Respondeo etiam cum ea qualitate, ut nomina eorum describantur in libro: & tamen non est qualitas irritans actum, si aliter fiat.

Planè, inquit, non est irritans, quia qualitas subsequens: at designatio præcedit susceptionem: adeoque ex subiecta materia satis liquet hanc esse irritantem; minimè illam.

Fateor hanc esse differentiam inter illas conditiones. Sed quid tum? Inde enim ad summum sequitur, quòd designatio possit esse conditio irritans; quòd autem de facto sit, inde præcisè non convincitur. Nam etiam unitas jure antiquo erat conditio præcedens, & tamen non irritabat.

Deinde, sicuti Ecclesia de facto per illam novam constitutionem Tridentini, irritavit ex parte susceptionem antiqui iuris, alioquin validam, auferens impedimentum confraternitatis spiritualis; ita pariter potuisset illam irritare ex toto, auferendo omnem cognationem spiritualem inter illos, quorum nomina non scriberentur in libro, ad sic meliùs evitandam incertitudinem Susceptorum, & per consequens ad impedienda Matrimonia invalida, quæ aliàs defectu probationis non posset impedire.

Contra; ex ipsiis verbis Concilij colligitur una irritatio, & non alia: dicit enim: *Quòd si alij ultra designatos baptizatum tetigerint cognationem spirituales nullo pacto contrahant. Ultra designatos, inquam, non additi & descriptos in libro.*

Respondeo illa verba potius facere pro nobis: siquidem ubi nulli designati sunt, nullus tangit ultra designatos; nam *ly ultra*, videtur connotare designatos, tamquam terminum, ultra quem alij sint: sicuti nemo diceret locum aliquem esse ultra marinum, seu ultra mare, nisi sic mare, ultra quod est talis locus. Requiritur ergo quòd aliqui sint designati, ut aliqui alij tunc tangentes dicantur esse ultra designatos. Ita sibi obijcit Dicastillo de Sacramento Matrimonij disp. 7. n. 280.

65. Sicuri & aliud desumptum ex Tridentino.

66. Objectio.

Responsio.

Quæritur quid importet *ly ultra*, quando Tridentinum dicit, si alij ultra designati & c.

Dicastillo.

Nihilominus, inquit, si spectemus vim vocis, *Ultra*, etiam in hoc casu dicendum videtur non requiri designatos aliquos, ut alij non designati, qui tangunt, dicantur esse ultra designatos; idque maxime locum habet; quando illud, quod apponitur post verbum *Ultra* involvit negationem; tunc enim solum requiritur, quod illud aliud, quod negatur, non fiat; non vero quod aliud aliud antecedenter fiat.

Exemplo res fiet manifesta. Nam si praeceptum quod nemo gestet tale genus armorum ultra milites, etiam si nullus sit miles, qui talia gestet arma, & forte communes cives gestant, censentur contravenire legi praecepti, ut nemo ultra milites gestet. Huc usque Dicastillo; nec male.

Unde verba Tridentini videntur habere hunc sensum: Nullus, qui designatus non fuerit, contrahet cognationem; sicuti in exemplo mox allegato; Nullus qui miles non est, feret talia arma, sive milites aliqui sint, sive non sint, quod videtur impertinens ad veritatem illius propositionis.

67. Sed numquid, quae militis, eadem est ratio Patrini? Non puto. Quae ergo differentia? Respondeo, quod nulla sit necessitas militum, qui talia gestent arma: at vero ex constitutione Ecclesiae oportet in Baptismo solemniter esse aliquos Patrones. Quando itaque non sunt designati, qui tangant, videtur esse mens Ecclesiae, ne baptizatus careat omni Patrino, ut ille qui tangit sit verus Patrinus juxta antiquum jus, ne Baptismus destruat illam solemnitate. Neque enim per hoc praecise multiplicabitur cognatio, quia non propterea plures contrahent cognationem; veluti, cum & ipsi designati tangunt, & praeter ipsos adhuc alij, quam solam multiplicationem voluit Trident. evitare.

68. Si inferas: ergo tamen aliqui forent designati, si tamen non tangerent, & alij non designati tangerent, isti non designati contraherent cognationem. Respondeo, hoc non esse inconveniens; neque manifeste repugnat verbis Tridentini, quae patiuntur explicationem jam dictam.

Et ita docet Henriquez lib. 12. de Matr. c. 11. n. 3. ubi ait (teste Sanchio supra n. 20.) unum solum tenentem infantem, quamvis non sit à parentibus designatus, sed ipsis invitis id munus obeat, efficit verum Patrinum, ac contrahere hanc cognationem. Perinde certe est nullum ex designatis id munus exequi, & nullum fuisse designatum. Atque hanc sententiam Sanchez supra vocat valde probabilem, quamvis oppositam existimet probabiliorem.

Videtur idem esse ac si diceretur: Nullus qui designatus non fuerit, contrahet cognationem.

Non designatum contrahere cognationem: si alij designati non tangant.

Henriquez.

Judicatur probabile à Sanchez, quamvis existimet probabilius;

Equidem illam majorem probabilitate, non efficaciter concludunt illa verba Concilij supra in 2. argumento Sanchij allegata: *Omnibus inter alias personas &c.* Enimvero afficiunt solum cognationem, quae oritur ex Confirmatione. Pater ex verbis praecedentibus. *Ea quoque cognatio, quae ex Confirmatione contrahitur, confirmantem & confirmatum, illiusque patrem & matrem, ac tenentem non egrediatur: omnibus inter alias personas &c.*

Ubi nulla fit mentio designationis, aut numeri Patrinatorum; ac proinde circa Patrinum Confirmationis videtur manere jus antiquum in suo robore: & ideo unum solum esse adhibendum, & quotquot confirmatum tetigerint, contrahere cognationem. Quidni, cum decretum Tridentini sit correctorium juris communis, adeoque restringi debeat, & ampliari non possit ultra terminos, in quibus loquitur? Loquitur autem de Patrino solius Baptismi.

Accedit, quod quando textus aliquis, idem prorsus, quod de Baptismo statuerat, vult in Confirmatione servari, id dilucis verbis explicet. Ut constat ex c. fin. de Cog. spirit. in 6. ibi: *De Confirmatione insuper quantum ad hoc, idem iudicium est habendum. Et c. 1. sic lego: Eadem quae de suscipiente sunt dicta, sunt etiam de baptizante censenda.*

Si ergo fuisset mens Concilij idem omnino quoad omnia statuere in Patrino Confirmationis, quod antea statuerat in Patrino Baptismi, cur non simpliciter dixisset: *Eadem quae de suscipiente in Baptismo sunt dicta, sunt etiam de suscipiente in Confirmatione censenda?* Profecto, inquit Sanch. supra n. 9. negari non potest, rem hanc non esse claram, sed difficultatem habere. Profecto, dico ego, si haec res non est clara, valde obscura est probatio Sanchij, quae petitur ex illis verbis: *Omnibus inter &c.*

Ad Confirmationem dico; non esse mentem Concilij coartare jus antiquum ultra proprietatem suorum verborum: verba autem ejus non restringunt numerum Patrinatorum, sed potius ampliant, ut patet. Et ut esset mens Trident. restringere, sufficeret simplex prohibitio, ubi verba non clare sonant irritationem.

Restringit ergo jus antiquum irritando illud, quoad fraternitatem spirituales, & ex parte compaternitatem, auferens impedimentum dirimens, quod olim erat inter baptizatum ex una parte & suscipientis filios, ac uxorem ante susceptionem carnaliter cognitam ab eodem ex altera c. 1. de Cog. spirit. in 6. Item inter patrem baptizati, & uxorem levantis prius ab eo cognitam c. 4. de Cog. spirit. Denique inter

inter baptizatum, & filium baptizantis c. 8. eodem.

Atque in hoc satis reducit matrimonium ad 3. & 4. fundamentum Sanchij. Tertio (inquit) quia decretum irritans semper inducit novam actus formam. Cum ergo decretum Tridentini irritet cognitionem inter Paternos non designatos, petet designationem, tamquam formam, qua non servata corrumpit cognitionem.

Ex quibus non difficile erit respondere ad 3. & 4. fundamentum Sanchij. Tertio (inquit) quia decretum irritans semper inducit novam actus formam. Cum ergo decretum Tridentini irritet cognitionem inter Paternos non designatos, petet designationem, tamquam formam, qua non servata corrumpit cognitionem.

Est petitio principij, de hoc enim querimus, an Trident. irritet cognitionem inter quoscumque non designatos, an vero solum inter non designatos, quando aliqui designati sunt, qui tangunt.

Tandem (inquit Sanchez) quia dispositio Concil. Trid. restringens hoc impedimentum ad pauciores personas, non tamquam odiosa & restringenda, est concipienda, sed tamquam favorabilis, & proinde extendenda. Quamvis enim corrigat jus commune, at reducit Matrimonium ad suam pristinam naturam; juxta quam validum erat inter omnes illas personas: & coarctat ejus impedimentum dirimens. Edictum enim de Matrimonio non contrahendo est odiosum.

Respondet: esse decretum Concilij sit ample intelligendum: equidem non ultra naturalem & civilem proprietatem verborum, nisi ad absurdum evitandum, quale hic nullum invenitur; quin immo admittit extensione Sanchij sequitur absurdum, scilicet hujusmodi Baptismum solemnem carere sua precipua solemnitate, & sic baptizatum carere omni Paterno, & spirituali pedagogo.

Ex quo datur intelligi, quod licet dispositio Trident. sit favorabilis in quantum reducit Matrimonium ad pristinam naturam, odiosa tamen, & restringenda merito ceteri possit, & debeat, quatenus destructiva, ut sic loquar, precipue solemnitatis, quam Ecclesia voluit in omni Baptismo solemnem adhiberi, & qua maxime utilis est baptizato. Hæc pro prima parte conclusionis.

Progredior ad secundam, qua sic se habet: Si plures quam duo assignentur, & admittantur, quotquot simul tetigerint, contrahunt cognitionem.

Dico & admittantur, quia eo ipso, inquit, Sanchez supra n. 15. quod Parochus Tri-

dentini præceptum exequens, expellit alios præter duos diversi sexus, censetur illi expulsi perinde ac si designati non essent.

Contrarium putat Dicastillo supra num. 287. Ratio ipsius est: quia ne unum quidem verbum est in Tridentino, quod sonet irritam esse designationem parentum, si Parochus designatos non admittat; neque in toto capite est unum verbum, quod ipsi præcipiatur repellere, aut non admittere aliquem ex designatis, nedum quo infirmeret designatio; sed tantum ibi dicitur: Diligenter ab ijs, ad quos spectabit, sciscietur, quem, vel quos elegerint ut baptizatum de sacro fonte suscipiant, & eum, vel eos tantum ad illum suscipiendum admittat &c. Quæ verba nihil de designationis non admittendis, aut rejiciendis habent. Aliud enim est admittere tantum designatos, aliud verò inter designatos quosdam expellere, & quosdam admittere, quod non decernit Concilium. Huc usque Dicastillo.

Sed videtur legisse Tridentinum sine perspicillijs, id est, inspexisse videtur, sed non perspexisse. Alioquin quomodo ignorare potuisset ly Tantum excludere omnes, etiam designatos, præter eum, id est, unum, vel eos, id est, unum & unam? Præcipitur ergo Parochis ut non admittant nisi eum, vel eos à parentibus designatos.

An forte crediderit Dicastillo Parochum neutiquam peccare ministrando Baptismum vel sine Paterno, vel admittendo plures duobus, vel duos tantum ejusdem sexus? Non credo. Profecto valde errasset Pontius supra arguens hujusmodi Parochum de peccato mortali, ubi ne quidem veniale commississet.

Nemo ambigit ministrum Sacramentorum obligari ad Sacramenta ministranda juxta legem, & præscriptum Ecclesie. Præscribit autem Trident. in illo cap. ut unus tantum vel ad summum unus & una baptizatum de Baptismo suscipiant: Parochi ergo est curare ut secundum illam legem Sacramentum ministretur; ergo repellere debet & non admittere quoscumque, etiam designatos supra illum numerum.

Hinc appositè Rit. Rom. Tit. de Baptismo §. de Paternis. in principio: Parochus antequam ad baptizandum accedat, ab ijs, ad quos spectat, exquirat diligenter, quem, vel quos suscipiendos, seu Paternos elegerint, qui infantem de sacro fonte suscipiant, ne plures quam liceat, aut indignos vel ineptos admittat. Sicuti ergo indubie peccat Parochus admittendo indignos & ineptos, quantumvis à parentibus designatos; ita non dubito quin peccet admittendo plures quam duos, tamen à parentibus designatos.

An autem per non admissionem Parochi

admissi & simul tangentes contrahunt cognitionem spiritualem. Dicast.

73

Rit. Rom.

Licet plures quam duos admittere sit illicitum:

76

72. Respondetur ad alia fundamenta Sanchez

Dicentis designatorem esse formam,

73.

Et decretum Tridentini esse favorabile.

74.

Plures quam duo assignati &

Ddd 2

redda

reddatur irrita designatio parentum, haud satis clarè exprimitur in Tridentino. Verumtamen quia Parocho incumbit, ut ex Rit. jam jam commemorato manifestum est, rejicere plures quàm duos, similiter non admittere indignos vel ineptos, videtur menti Ecclesiae fuisse, amovere omnes illos ab hoc munere, qui ex rationabili causa non admittuntur, vel rejiciuntur; dummodo alij admissi tetigerint.

Non tamen invalidum,

Ferd. Rebel. lvs.

Secundum declarationem Cardinalium, Basili. Paganini.

77.

Cap. fin. de Cogn. spirit. in 6.

Et sacrorum Canonum instituta.

Tridentinal decretum, videtur irritans

78.

Res equidem incerta: unde expressi in conclusione quod certius est: & quod declarasse congregationem Cardinalium testatur Ferdinandus Rebellus 2. de obligat. Justitiae lib. 3. q. 6. n. 6. & in Appendice ad l. 4. sect. 4. n. 96. in hæc verba: *Quod si plures sint designati, qui omnes baptizatum remeunt, qui omnes fuerunt admissi, nec constat quod ex decreto Concilij fuerunt designati ad contrahendam compatemitate, omnes contraxerunt cognationem spirituales, qui tetigerunt: puniunt tamen Parocho.* Ita refert Bas. Pontius supra n. 12.

Probatum Primò: quia Tridentinum prohibens plurium admissionem, non irritat factum; argumento c. Fin. de Cogn. spirit. in 6. ubi, non obstante prohibitione, expressè decernitur omnes tangentes hanc cognationem contrahere.

Et confirmatur, quia Tridentinum eò cap. 2. permittit, ut unus, vel una tantum adsumatur juxta sacrorum Canonum instituta: ergo eodem modo intelligendum est, quo illi Canones. At illi non irritabant plurium admissionem, sed solùm prohibebant; ergo &c.

Probatum Secundò: quia in omnibus designatis & admissis inveniuntur omnes conditiones à Concilio requisitæ, scilicet designatio, & admissio.

Probatum Tertiò: quia communis DD. sententia (teste Sanchio supra n. 13.) tradit, actum gestum contra legem esse firmum, ubi lex non adjicit decretum irritans, poenamque erga transgressores indicit. Quod in hoc Tridentini decreto reperitur: jubet enim Parocho ne plures quàm duos admittat, nec addit decretum irritans: ac jubet eam plures admittentem puniri arbitrio Ordinarij.

Dices: quidni addat decretum irritans? Ait enim: *Quod si alij ultra designatos (scilicet unum & unam ad summum, de quibus supra locutum fuerat) baptizatum tetigerint, cognationem spirituales nullo pacto contrahant.*

Respondet Sanchez supra: Post prohibitionem admissionis plurium quàm duorum Patrinorum diversi sexus, ubi Concil. adjicit clausulam irritantem, solùm comprehendit tangentes non designatos: quod

si vellet irritare factum, quando plures duobus designantur, facile id possit exprimeret, addendo: *Ultra duos designatos.* Cum ergo id non expresserit, signum est noluisse irritare.

Et ideo hic Auctor amplectitur nostram conclusionem n. 14. tamquam veriore oppositâ, & pro illa citat multos DD. n. 13. quam etiam sequitur Dicastil. n. 286. supra.

Sed contra (ut tantò magis elucescat veritas) si Concilium voluisset irritare factum, quando plures designati, & non admissi tangunt, facile id potuisset exprimeret dicendo: *Ultra designatos, & admissos.* Cum ergo id non expresserit, signum est noluisse irritare. Ecce Sanchez quemadmodum tibi securis in crura redit.

Et si quispiam pro te reponat: admissio in decreto irritante subintelligitur: dico ego similiter; numerum Patrinorum subintelligi, ut sensus sit, quem supra insinavi: *Quod si alij ultra designatos, scilicet unum & unam ad summum, de quibus Concil. antea fecerat mentionem, baptizatum tetigerint &c.*

Dices: rejectus à Parocho perinde habetur, ac si non fuisset designatus. Respondet: designatus ultra duos perinde habetur ac si designatus non fuisset, quia illegitimè designatus: decretum autem irritans videtur intelligendum de ijs, qui legitimè designantur, ut sensus sit: *Quod si alij ultra legitimè designatos &c. id est, ultra unum & unam, sive ultra quos diversi sexus.*

Unde eadem est difficultas de duobus ejusdem sexus: nam alter eorum est illegitimè designatus, & cum non sit major ratio de uno quàm de altero, uterque.

Atque ex his satis probabile est, nullum eorum, qui illegitimè designantur, contrahere cognationem spirituales; quia nullus eorum exercet munus illud eò modo, quo ab Ecclesia statutum est, ac proinde nullus est, verus ac legitimus Susceptor. Tridentinum enim hoc munus restrinxit ad illum, qui fuerit vel totalis Susceptor, vel in partialis ut solùm habeat alium socium diversi sexus.

In hanc sententiam magis inclinat Suario 3. parte q. 67. a 8. §. Sed quæres, quamvis dicat, alijs probabile videri posse, omnes contrahere; & ideo quia res est dubia, abstinentium esse à Matrimonio.

Fateor rem esse dubiam: & quia in dubio de valore actus, præsumendus est valor, ut ex jure civili & canonico ostendimus conclus. 4. circa finem; ideo cum Sanchio & alijs non paucis, præsertim accedentibus declarationibus Cardinalium, (quæ quamvis non satis authenticæ juxta determinationem Urbani VIII. superiùs allegatam, magne

tamen sunt auctoritatis) eligo rursùm & dico; omnes designatos & admissos, legitime vel illegitime esse veros Suscepios, & per consequens contrahere cognationem spiritualem, nisi aliquid aliud obstat. Plura de hac cognatione in materia de Matrimonio. Hæc pauca impræsentiarum volui exhibere, ne principalior obligatio Patrum videretur totaliter prætermissa.

81. Et hæcenus quidem de Baptismo fluminis (qui est propriè dictum Sacramentum) & quantum sufficit pro hoc loco de Baptismo Fluminis, sic dictus, quoniam

in adultis supplet vicem Baptismi fluminis, conferendo gratiam sanctificantem & remissionem peccatorum, quamvis diverso modo, scilicet ex opere operantis; unde non est verum Sacramentum, sed votum dumtaxat Sacramenti; perfecta utique contritio, vel amor Dei super omnia, de quibus latius disp. 6. de Virtute Pœnitentiæ.

His duobus Baptismatibus adiungunt communiter Theologi Baptisma Sanguinis, cuius in præcedentibus aliquoties fecimus mentionem, & explicationem ad causam disputationis rejecimus. Sit itaque

SECTIO SEPTIMA.

De Baptismo Sanguinis seu Martyrio.

Postquam Dominus Christus in Ecclesia sua Sacramentum novi Testamenti pro Circumcisione carnis Sanctum Baptismum dedit, & aperitissime dixit: Si quis non renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non intrabit in regnum caelorum: iam non debemus quærere, quando quisque fuerit baptizatus, sed quoscumque legimus in corpore Christi, quod est Ecclesia, pertinere ad regnum caelorum, non nisi baptizatos intelligere debemus, nisi forte quos angustia temporis invenit, & nolentes negare Christum, antequam baptizarentur, occisi sunt, quibus ipsa passio pro Baptismo deputata est. Verba sunt magni Patris Aug. Epist. 108.

Quid sit Martyrium, & cur appelletur baptizatus sanguinis.

Ex quibus haud difficile erit unicuique colligere, quid sit Martyrium, & cur appelletur Baptizatus Sanguinis? Quid, inquam, sit Martyrium, scilicet passio mortis pro fide Christi: & cur appelletur Baptizatus sanguinis; quia videlicet pro Baptismo fluminis deputatur.

Quæris quomodo deputetur? Audi eundem Sanctum & Eximium Ecclesiæ Doctorem lib. 13. de Civit. c. 7. Quicumque etiam non percepto regenerationis lavacro pro Christi confessione moriuntur: tantum eis valet ad dimittenda peccata, quantum si abluerentur sacro fonte Baptismatis.

7. Nov. 3. v. 5. Probationem continuo atexit: Qui enim dixit: Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non intrabit in regnum caelorum: alia sententiâ istos fecit exceptos, ubi non minus generaliter dixit: Qui me confessus fuerit coram hominibus, confitebor & ego eum coram patre meo, qui in caelis est.

Matth. 10. v. 32. Et alio loco. Qui perdidit animam suam propter me inveniet eam. Hinc est quod scripsit: Pretiosa in conspectu Domini mors

sanctorum eius. Quid enim pretiosius quam mors per quam fit ut etiam delicta omnia dimittantur, & merita cumulatiùs augeantur? Hæcenus D. Aug.

De hoc ergo Martyrio præfens instituitur Sectio; & disputatur Primò, quid ad ipsum sit necessarium. Secundò, quam efficaciam habeat. Tertiò, quando conferat suum effectum. Ut autem omnia exhaustius proponantur, & quæ par est claritate discutiantur; rursus de hinc seu describo Martyrium, & dico:

CONCLUSIO I.

Martyrium est mors illata pro fide Christi, aut vera virtute.

Martyrium græcè, latinè idem est quod testimonium; equidem secutiùm usum Ecclesiasticum appropriatur testimonio, quod datur Deo, vel Christo per mortem. Notate verba, signate mysteria.

Primum mysterium explicat D. Aug. con. 2. super illud Psal. 34. Deus meus & Dominus meus in causam meam. Non in peccatum meum, inquit, sed in causam meam. Non in id, quod mecum habet latro commune, sed in illud, quod beati, qui persecutionem patiuntur propter iustitiam. Hæc enim causa discreta est. Nam peccata similis est bonis, & malis. Itaque Martyres non faciunt peccata (supple, sola) sed causam.

Hinc scribens Bonifacio comiti Epist. 50. asseveranter loquitur dicens: Veri Martyres illi sunt, de quibus Dominus ait: Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam.